

ikke kan ansee det for tilraadeligt at gjøre denne Forandring i Kjøbstædernes Beskatning, og jeg har udtalt, at jeg betragter Formue- og Leilighedsfattens som den i og for sig retfærdigste Skat, den, som medfører de færreste Modsigelser og Uanskeligheder. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvad der er billigst og retfærdigst, maa jeg tilstaae, at jeg ikke seer rettere, end at den Grundtanke, der er bestemmende for Formue- og Leilighedsfattens, nemlig at Enhver bør beskattes efter sin egentlige Skatteevne, er i og for sig det naturlige og rigtige Princip, fremfor den Tanke, der ligger til Grund for Indkomstfattens, nemlig at tage Hensyn til et enkelt Moment i Skatteevnen: Indtægten. Skatteevnen berøver dog ganske vist ikke alene paa Indkomsten; den berøver utvivlsomt ogsaa paa den i Forbindelse dermed staaende Udgift og paa flere andre Momenter. Dette synes ogsaa til en vis Grad at være anerkjendt i den praktiske Udførelse af Forslaget om Indkomstskat; thi det vil allerede sees af det her foreliggende, at man ikke har kunnet blive staaende ved den simple Regel at gaae efter Indtægten, men at man har maattet tilføie en Bestemmelse i § 16 om at „hvor særlige Forhold, saasom de den Enkelte som Familieforsørger, paa Grund af Gjæld eller andet lignende paahvilende Børder; maatte tale for, at Vedkommende ikke ansættes til Indkomstskat efter sin hele Skatteindtægt, er Ligningskommisjonen berettiget til at foretage en Redskættelse.“ Herefter synes mig virkelig, at man ikke gjør Andet, end gaaer ud fra to forskjellige Sider og dog paa en vis Maade mødes i Midten. Ved Formue- og Leilighedsstat gaaer man ud fra den egentlige Skatteevne, idet man selvfølgelig maa tage væsentlig Hensyn til Indtægten; ved Indkomstskatten gaaer man ud fra Indtægten, idet man tillige tager Hensyn til de øvrige Forhold, der komme i Betragtning ved Skatteevnen. Resultatet vil altsaa i Virkeligheden ikke blive Andet end, at man mødes midt imellem de to Uderpunkter. Derfor synes det mig ikke, at Indkomstbeskatningssystemet har noget Fortrin fremfor det andet System, tvertimod at man maa sige, at det har Mangler. Med Hensyn til de Fortrin, der kunde tænkes at være tilstede, kunde det ganske vist

kaldes et Fortrin, at det giver, om man vil, en tilfyneladende simpel Regel for Beskatningen, idet man væsentligt seer paa Indtægten; men jeg troer, at det kun er Tilfældet, saalænge man tager Sagen aldeles i sin første Begyndelse, inden man kommer til dens formelige Anvendelse i Praxis; thi der er det, at man nødes til at give denne simple Regel mange Modifikationer, at det Hele bliver en meget indviklet Sag. Der kan ogsaa siges dette, at Formue- og Leilighedsbeskatningen væsentligt gaaer efter en Slags formodet Gjennemsnitsindtægt, istedetfor at Indkomstskatten jo skulde gaae efter den egentlige positive Indtægt for det givne Aar. Men heller ikke der synes mig, at Indkomstskattensystemet i den praktiske Udførelse viser sig at gaae igjennem. Naar man nemlig vil see paa de Skatteansættelser, som i de Aar, Indkomstskatten har været indført i Kjøbenhavn, ere opgivne i de saakaldte grønne Bøger, saa vil man finde, at den større Part af, ikke de største og heller ikke de mindste, men Mellemindtægterne, uagtet disse dog ere værlende Indtægter, staae opførte det ene Aar efter det andet med den samme Sum for den samme Skatteyder, og da maa man altsaa sige, at der har gjort sig en Gjennemsnitsberegning gjældende. Man har ikke taget eller ikke villet tage alle Vedkommendes positive Indtægter for dette enkelte Aar. Det er jo givet, at en Handelsmand, der f. Ex. har en aarlig Indtægt af 3, 4, 5000 Rd., maa indrømme, at hans Indtægt i et givet Aar høist usandsynligt har været akkurat den samme som i det foregaaende, ialtfald vil det kun undtagelsesviis være Tilfældet. Ikke bestomindre finder jeg imellem Skatteansættelserne for Kjøbenhavn, at netop den store Masse af de Besatte, og da navnlig de Handlende, om hvilke det jo meest gjælder, at deres Indtægter værl, staae opførte Aar ud og Aar ind med den samme Sum. Dette vidner om, at en Gjennemsnitsindtægt og ikke den positive Indtægt, Indtægten nemlig for dette bestemte Aar, er lagt til Grund for Beregningen. Dette er, synes mig, et Vidnesbyrd om, at Indkomstskatten ikke har kunnet gennemføres regelmæssigt. Endnu en Hovedmangel synes der mig at være ved